

צאת השבת	הדה"נ	בני ברק
5:53	4:19	
5:55	4:12	אלעד
5:57	4:05	ביתר
5:57	4:05	י-ם
5:56	4:22	ק"ג

נדברה נא

בס"ד | יו"ל ע"י קהל עדת חסידי נדבורנה בארה"ק | קרית נדבורנה

באור פני מלך

פנינים יקרים ואמרות טהורות, מלוקטים מדב"ק של כ"ק אדמו"ר הקוה"ט זיע"א

חיבה יתירה נודעת לישראל הנשמעים לקול דברי חכמים כאילו נאמרו מסיני

ויהי אחר הדברים האלה והאלוקים נסה את אברהם וגו'. (כ"ב א')

איתא במדרש (ב"ר נה, ז) "א"ר לוי בר חייתא, שתי פעמים כתיב 'לך לך' ואין אנו יודעים אי זה חביבה, אם הראשונה (לך לך מארצך וגו') אם השנייה (ולך ולך אל ארץ המוריה והעלהו שם לעולה), מן מה דכתיב 'ולך לך אל ארץ המוריה', הוי שניה חביבה מן הראשונה."

ודברי המדרש צריכים ביאור, היאך אנו רואים מלשון הכתוב הנזכר, שהוא חביב מן הראשונה.

ונראה, דהנה איתא בתשובת חתם סופר (חלק או"ח סי' ר"ח) דנסינו של יצחק בעקידה היה גדול מנסינו של אברהם. כי אברהם אבינו ששמע את הציווי מפי הקב"ה בעצמו, אין בזה כל כך רבותא שהסכים לקיים כאשר נצטווה. אך יצחק אבינו שהיה אדם גדול וברשות עצמו, ולא שמע מהקב"ה בעצמו כי אם מאברהם ולמרות זאת הסכים לציווי ברצון גדול כמו אברהם ששמע מפי הקב"ה בעצמו, שנאמר "וילכו שניהם יחדיו" ופירש"י "בלב שוה", נסינו של יצחק היה גדול מזה של אברהם. ונראה רמז בזה הכתוב, דר"ת של וילכו שניהם יחדו, הוא כראשי התיבות של הכתוב "ונרוממה שמו יחדו" (תהלים לד, ד), והיינו דהמטרה של שניהם כאחד, של הבן ששמע מהאב כמו האב ששמע מפי הקב"ה בעצמו, הייתה לרומם שמו יתברך ע"י קיום מצוותו.

והנה אמרו במדרש (ב"ר מג, ח) "מהיכן זכו ישראל לברכת כהנים וכו' מיצחק שנאמר 'ואני והנער נלכה עד כה', לפיכך אמר המקום (במדבר ו' כ"ג) "כה' תברכו את בני ישראל". ובאמת יש להבין איך נלמד מהפסוק הזה שברכת כהנים היא בזכות יצחק ולא הזכיר אף את אברהם, והלא הלשון 'ואני והנער נלכה עד כה' הוא הלשון שאמר אברהם לנערו כלפי יצחק, וא"כ לכאורה יש ללמוד שברכת כהנים היא אף בזכות אברהם.

אלא שהמדרש בא להשמיענו ענין זה, דעיקר הרבותא והזכות שיש במעשה עקידה הוא במעשהו של יצחק שפשוט צווארו לעולה עפ"י מה ששמע מאביו. כי כאמור, אברהם אבינו נצטוו מפי עליון ית"ש, וממילא מובן יותר שהסכים לכך, אך יצחק שלא שמע מהקב"ה כי אם מאברהם אבינו, ובכל זאת הסכים לכך בלב שלם, בכך הוי עיקר הרבותא, ובזכות יצחק דייקא זכו ישראל

לברכת כהנים.

ומכאן יש ללמוד יסוד גדול, אשר לעולם דברי חכמים המה כדברי אלוקים חיים וצריכים להיות חשובים וחביבים בעינינו ומקובלים ומרוצים כאילו שמענו מפי הקב"ה בעצמו, ומה אלו נאמרו בסיני אף אלו נאמרו בסיני, דמה שאנו שומעים מהחכמים חשוב כמו המצוות שנצטוונו בסיני. וזהו שדרשו במדרש (ב"ר נה, ז) "ארץ המוריה, מקום שהוראה יצאה לעולם". שזו ההוראה יצאה מהר המוריה, שדברי חכמים צריכים להתקבל כמו דברי אלוקים חיים, כאשר למדנו זאת לראשונה מיצחק אבינו שהסכים ברצון למה ששמע מאביו, והיה חשוב בעיניו כאילו נצטווה מפי הגבורה.

ובכן יובן מהיכן דייק המדרש ש'לך לך' השני חביב מן הראשון, כי בנסינו הראשון 'לך לך מארצך', נצטוו אברהם אבינו מפי הקב"ה בעצמו, אין בזה כל כך חידוש שעמד בניסיון. אבל כאן שהיה ניסיון גדול ליצחק שלא נצטוו מפי הקב"ה בעצמו, ורק ע"י אברהם אביו, ובכל זאת עמד בניסיון באהבה וברצון, הרי זה חביב מן הראשון. ואמרו "מן מה דכתיב 'ולך לך אל ארץ המוריה' הוי שניה חביבה מן הראשונה", לרמז על האמור שמשם הלא יצאה הוראה שדברי חכמים צריכים להתקבל בחביבות כאילו נשמעו מפי הקב"ה בעצמו, ועל זה נודעת חיבה יתירה.

ובכן נראה לבאר מאמר הכתוב בפרשתנו (לעיל י"ח י"ט) "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמו דרך ה' וגו", ופירש"י "כי ידעתיו, לשון חיבה". דהנה הדברים אשר מצוי בהם לשון 'ציווי מדור לדור' הם דברי חכמים הנמסרים בעל פה מאב לבן, ועל זה רמז הכתוב 'למען אשר יצוה את בניו', ובגין כך 'כי ידעתיו, לשון חיבה', פירוש שבשביל כך נודעה לו חיבה יתירה, בשביל ההקפדה והנאמנות לדברי חכמים.

ובשבת קודש זו הקריאה מעוררת הזמן, שקורין בו הקריאה הנקראת בראש השנה, וע"י זה מתעורר כוח זכות לישראל כמו ברה"י. ובכן יש לנו לבקש שהקב"ה יקבל נחת רוח מישראל קדושים אשר מילי דרבנן חשובים בעיניהם כמילי דאורייתא, ובשכר זאת יהיו נמתקים כל הדינים בשורשם מעל כל ישראל בכלל ובפרט, ויתהפך הכל לששון ולשמחה לחן ולחסד ולרחמים גמורים.

הלוואי שיתפלל אדם

בתקופה האחרונה זכינו לשמוע רבות מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א דברים מלהיבים במעלת כוח התפילה של כל איש ישראל, אף של אנשים פשוטים שאין להם זכויות ומעשים. בשיחותיו הזכיר רבינו את דבריו המופלאים של ספר חסידים, הכותב ו"ל: "יש אדם שאינו זכאי שיקבל המקום תפלתו, אלא בעבור תוקף תחנונים ודמעת עיניו אשר תמיד בוכה ומתחנן, אע"פ שאין בידו זכות ומעשים טובים מקבל הקב"ה תפלתו ועושה חפצו."

ובענין זה ביאר רבינו שליט"א את החילוק בין נח לאברהם אבינו. נח הצדיק, אע"פ שהיה תמים במעשיו והתהלך את האלוקים, מכל מקום לא מצינו שהתפלל לפני הקב"ה. כי לא היה יודע עד היכן מגעת כוח התפילה, שאילו היה יודע, וודאי היה מעתיר בעד בני דורו שירחם עליהם הקב"ה ויצילם מהמבול. אבל אברהם אבינו ידע גם ידע כמה כוחה של תפילה, לפיכך התפלל וביקש מלפני הקב"ה אפילו על הרשעים, כמו שאנו למדים בפרשתנו כמה לשונות של תפילה שנאמרו בו אצל תפילתו על אנשי סדום, "ויגש אברהם ויאמר", הגשה לשון תפילה, "ואברהם עודנו עומד", עמידה לשון תפילה.

בדברים אלו עורר אדמו"ר שליט"א את צאן מרעיתו לאחוז באומנות התפילה בכל עת מצוא, ולבקש מלפני אבינו הרחמן מעומק הלב על כל מה שאנו חפצים. והקב"ה יושב תהילות ישראל מצפה ומתאוה לתפילת בניו, וקרוב לכל קוראיו, לכל אשר יקראוהו באמת.

מעשה ביהודי חשון בנים ל"ע, תושב הקהילה החרדית באופקים, ששפך פעם את לבו לפני רב הקהילה הגר"ש פינקוס, כי ניסה כבר כל סגולה אפשרית, פקד את כל קברי הצדיקים המסוגלים בארץ ומחוצה לה, ועדיין לא נושע. מה עוד יעשה וייגאל משנות הערירות הארוכות כל כך. השיב לו הרב כי יש באמתחתו 'סגולה' אחת שאולי אותה לא ניסה עדיין, והורה לו לבוא אליו בחצות הליל, אז יסביר לו מה עליו לעשות.

בחצות הופיע האיש, ולהפתעתו אחז הרב בידו ויצא עמו אל רכבו. הוא פתח עמו בנסיעה אל מחוץ לעיר, וכך נסעו דקות ארוכות בחשכת הלילה אל תוך המדבר השמם. באחד מעיקולי הדרך עצר הרב את הרכב, ופנה אל האיש ואמר: זו הסגולה. להתפלל ולצעוק אל הקב"ה מעומק הלב. אני משאיר אותך כאן בלב המדבר, אין שום דבר שסייח את דעתך בתוך השממה הזאת. רק אתה והקב"ה. צא אל החולות ותתחיל לבכות ולצעוק אל ה' בדמעות, איש לא שומע אותך מלבד השי"ת בעצמו. בעוד שעתים אשוב לאסוף אותך.

האיש ירד אל האפילה, ועד מהרה נפרץ סכר דמעותיו מאין הפוגות. שעתים הוא התפלל שם מתמצית כאב לבו, עד שאורות הרכב המתקרב עוררוהו מתפילתו העמוקה.

ועשרה חודשים לאחר מכן, הוא חבק בן.

ללמדנו כי כוח התפילה אינו שמור לצדיקים בלבד, אלא כל אחד יכול.

דברי אלוקים חיים

אמרות קודש ופנינים יקרים, מלוקטים ממשנתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א

גדולה מצווה שיש בה זיכוי הרבים, יותר מקרבת אלוקים שמרגיש אדם בעצמו

וירא אליו ה' באלוני ממרא והוא יושב פתח האוהל כחום היום. (י"ח, א')

פירש"י, "וירא אליו", לבקר את החולה. אמר רבי חמא בר חנינא יום שלישי למילתו היה ובא הקב"ה ושאל בשלומי".

ובגמרא דרשו חז"ל (שבת קל"ז), מן הכתוב "וירא אדני-אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבור" וגו' (פס"ג), "מכאן שגדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה". ויש לברר כפי שכבר העירו המפרשים, אברהם אבינו גופא מניין היה יודע זאת, בשלמא אנו שפיר למדים זאת ממקרא מפורש, אולם אברהם אבינו שחידש זה הדין בדבריו, מניין היה יודע כי גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה. וכמו יש לדעת מה טעם באמת גדולה מצוות הכנסת אורחים כל כך.

ונראה לבאר בהקדם דברי הרמב"ן בפרשת לך לך (בד"ה ויעבור), שם כתב כלל גדול לכל מעשי אבות המפורשים בתורה, שעניינם "מעשה אבות סימן לבנים". שכל מה שאירע לאחד משלושת אבותינו הוא רמז לעתיד להתרחש עם זרעם לימים, וכאשר יזדמנו המקרים ברבות הימים נוכל להתבונן בדברי תורה ובמעשי האבות ולדעת את המעשה אשר נעשה. ופשיטא על פי דבריו שאין כאן בכל אריכות סיפור הדברים אפילו אות אחת יתירה ח"ו, אלא כל תג ותג צריך לימוד והעמקה רבה.

ומעתה נבוא לבאר ענין התגלות השי"ת לאברהם לאחר המילה, כאשר מבאר הרמב"ן כאן (בד"ה באלוני ממרא), שטעם התגלות השכינה לאברהם לא היה בשביל לייחד עמו דיבור ולצוותו איזה מצווה, אלא לכבוד בלבד, כמו שמצינו במעשה המשכן כי אחר שנשלמה המלאכה "וירא עליהם כבוד ה'" שבה הוא ית' להשרות שכינתו עליהם לענין כבוד ותפארת, לגלות ולהודיע כי רצויים מעשיהם לפניו. וכמו כן נמי כאן, לא נתגלה אליו ה' בשביל איזה צורך של דיבור וכי"ב, אלא לשם כבוד ותפארת על שקיים רצון השי"ת בשלימות.

ובדומה לזה אנו מוצאים בדברי הזוה"ק (ח"א צ"ה) "בתר דאתגזרו וכו' אתגליא בהו יו"ד רשימא קדישא, אות קיימא שלום וכו'", פי' שכל מי שמל את עצמו זוכה להשראת קדושה עליו, והיינו כדרך שנתבאר, שזהו שכר טוב ונתינת כבוד ויקר למקיים רצון הבורא. אמנם זהו בתנאי ששומר א"ע בקדושה הראויה, ואינו פוגם ח"ו באות הברית. וכמו כן הוא רמוז בנוסח שאומרים בשעת ברית מילה "כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים", פי' שאנו מבקשים שאותה השראת קדושה ששרתה עליו בשעת קיום הברית כאמור, היא תישאר בו לנצח גם כי יגדיל ויהיה לאיש, וזאת על ידי שהיא שומר הברית בקדושה וטהרה.

ואפשר לומר שחשיבות נודעת זו נרמזה בסופי תיבות 'וירא אליו ה' היינו 'אוה' (כמו 'אנה למושב לו' בתהלים קל"ב), וללמדנו כי הקב"ה כבי' 'מתאוה' ומבקש להשרות שכינתו על מי שמקיים מצוות ברית מילה, ואשר על כן בא ונתגלה לאברהם אבינו, כדי להשרות שכינתו עליו כשכר טוב על פעולתו.

והנה כאשר זכה אברהם אבינו ונראה אליו ה', מיד הרגיש קרבת אלוקים נפלאה ותענוג עילאי של דביקות בבורא ב"ה, אולם באותה שעה נתן דעתו כי רק הוא לבדו הוא הנהנה מכך, ואילו להקב"ה כביכול לא נגרם שום נחת רוח מחמת ההתגלות הזאת. והתבונן במחשבתו כי כאשר ילך ויכבד אורחים להכניסם אל ביתו וליתן להם מאכל ומשתה, ייגרם על ידי מעשה זה נחת רוח לעילא, ובפרט כאשר ירגיל את האנשים להיות שם שמיים שגור על פיהם, כפי שאיתא בסוטה (:) שאברהם הרגיל שם שמיים בפי הבריות, שהיה אומר להם לשבח למי שאמר והיה העולם. ועשה את חשבוננו כי נוח לו לעשות נחת רוח ליוצרו אפילו שעל ידי כן תתמעט תענוגו הרוחני של קרבת אלוקים ודביקות נפלאה, ומיד "וירא וירץ לקראתם", אף בשמחה לקיים מצווה מעשית שיש בה כדי לעשות נחת רוח לבורא, אפי' שעי' כן תתמעט דביקותו ותענוגו.

זהו אפוא החשבון שעשה אברהם אבינו בנפשו, ואשר מכוחו בא לכלל הבנה כי "גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה", היינו שגדול וחשוב יותר לעשות מצווה שיש עמה נחת רוח לה', מאשר להתענג על קרבת הבורא מבלי עשייה בפועל. ומכאן לימוד גדול לכל איש ישראל, שיותר כדאי לו להתמסר לטובת חברו ולהשתדל עבורו בכל מה שאפשר להיטיבו ברוחניות ובגשמיות, אפילו שעי' כן תתמעט עבודתו וההנאה הרוחנית שלו עצמו. והוא נלמד מקל וחומר מאברהם אבינו, ומה אברהם שישב ונהנה מזיו השכינה, כיון שראה ג' ערביים הניח כל תענוגו ורץ לקראתם לכבדם, אם כן מי שאינו מצוי בכזו דרגה עליונה של קרבת אלוקים, ולפניו מזומנת מצווה של חסד עם אחיו מישראל, כל שכן שעליו להניח לתענוגו הרוחני ולילך להיטיב עם אחיו באהבה.

תורת אבות

אמרות טהורות מצדיקי הדורות על פרשת השבוע

תפילה קודם התפילה

וירא וגו' אל נא תעבור מעל עבדך. (י"ח ג')

נא' הוא לשון תפלה, על דרך שפירש הרב מלובלין בפרשה זאת על פסוק (י"ט ט'). "אל נא אחי תרעו", שאם אדם נמצא בבחי' של 'אל - נא', שאין יכול להתפלל, אזי התקנה היא 'אחי תרעו', להתחבר לכל ישראל, וכשמחבר עם כל ישראל אז טוב לו לתפלה.

וכן הפירוש כאן, אל 'נא' תעבור מעל עבדך, כאילו היה כתיב 'נא אל תעבור'. 'נא' היינו התפלה, 'אל תעבור מעל עבדך', שעכ"פ תניח לי להתפלל כראוי ולא לבלבל אותי במחשבות זרות.

ורחצו רגליכם, שירחוץ ויטהר הרגילות' שלו שיהיה רגיל לטוב, ולא כמו שהיה רגיל מקודם בדיבורים אסורים. 'והשענו תחת העץ', התורה נקראת עץ חיים (משלי ג, יח), להישען תחת עץ התורה לעסוק בתורה תמיד ולדבר דברי אמת תמיד.

(זרע קודש)

הוי רץ למשנה

עיון בנושא שבועי מתוך הלימוד היומי במסגרת "משנת הקהילה"

פרשת וירא 11 מסכת כתובות גב - המתחייב בנפשו

רכב מנופתך ופתקית מיויתמת בסמטאות תל אביב

סמטאות דרום-תל-אביב הנושאות שמות גאוני עולם, זה שנים שלא שמעו קול תורה ותפילה, ועתה להם עֲדָנָה עם פעילות יסודית של שִׁבְחָה לְשׁוֹרְשֵׁים, עליה מנצח ר' חיים הורביץ. כשהוא צועד במרץ מידי שבת מבית כנסת אחד למשנהו, ומקהיל קהילות 'מפפכים מים חיים'...

בבאת השבת, כשפנה ר' חיים לרכבו החונה מערב שבת בקרבת מקום. נוכח למגינת לבו בַּמְרָאָה הַמְנוּתָצֶת וְהַדְלָת הַמַּעֲוֹקָמֶת. פְּרִי מַעְלֵי רִכְבֵי הַרְכָּשׁ, הדוהרים בסמטאות הצרות כככבישים ראשיים...

והנה צדה עינו פתקית צמודה לַשְׁמֵשָׁה, ובה כתוב: "הייתי בצהריים עד רִאֲיָה לתאונת' פגע וברח', בידי מספר הרכב... ניתן להתקשר ל...".

ול' חיים... שוקל בדעתו, הניתן להיעזר בפתק שנתכת בחילול שבת?! ובכלל האם יש זכות תביעת ממון מהנהג הפוגע...?!

הלא כלל מפורסם בחיוב עונשין האומר: מעשה עבירה שנושא בתוכו ב' עונשים, חיוב מיתה, וחיוב ממון, כגון השורף בשבת גדישו של חברו (בבא קמא ג/א), מעשה הכולל חילול שבת וניזקין, אזי פטור מתשלומין, כי 'קים ליה' (די לו לעמוד) 'בְּדַרְבָּה מִיָּה' (בעונש החמור).

וכך שנינו (כתובות ג/א-ב) "כל עבריין המתחייב עונש העבירה בַּנֶּפֶשׁ ובמיתת ב"ד, אין משלם ממון על חיוב נזק שנוצר מהעבירה, שְׁנֵאמַר בְּמַכָּה מְעוּבֶרֶת והפילה (שמות כא/כב) שרק במדה 'ולא יְהִיֶה אָסוֹן' (במדת האשה ח"ו, אזי) עֲנוּשׁ יַעֲנֶשׁ" (בתשלום דמי הוולדות)".

ומכיון שבשעת התאונה חוללה השבת בהעברת המנוע על ידי דוושית הגז. די לנהג העונש החמור של 'מַחְלֵלֶיהָ מוֹת יוֹמָת', ולא יחויב בנזק, עונש הקל של 'מַכָּה בְּהִמָּה וְשִׁלְמָנָה'.

ואמנם אין בכוח בית דין לסקול את הנהג, מפני שכיום אין דנים דיני נפשות. ובפרט שבלי התראה מוקדמת אינו בגדר 'מזיד'. ולדאבון לב, מחללי השבת בזמנינו רובם בְּנֵיִים וְנִבְעָרִים מדעת, כעין 'תִּינוֹק שֶׁנִּשְׁבָּה'. ברם הלכה היא, שגם 'חייבי מיתות (ב"ד) שוגגין (שאינם נענשין), פטורין מתשלומין' (רע"ב. ש"ע ח"ו"מ תכ"ד. תכד.ב. משנ"ב תרי"א.ד).

ולהעיר: ה'פְטוּר' נאמר רק כשחיוב המיתה והתשלומין באין כאחת במעשה אחד (כתובות לא/א). ובענייננו, שמיד בהתנעת הרכב והצאת המנוע, נתפס בעוון חילול שבת, עוד קודם התאונה. אולי נחייבו לשלם על הנזק אפילו שאירע תוך כדי חילול שבת נוסף?!

בספק זה דן המהר"ל דיסקין (קונטרס אחרון ה'רנ"ג) והכריע לפטור 'דלא גרע מחייבי מיתות שוגגין', שפטורים מתשלום. [ללמדך שהפטור לא תלוי בענישה בפועל, אלא שעצם המעשה נקרא רק על שם העוון החמור].

ובאמת כבר בירושלמי (כתובות פ"ג ה"א) תמה מדוע מצית גדיש בשבת פטור, "על שיבולת הראשון תיב... מיכן והילך בתשלומין?!", ודחה "על כל שיבולת ושיבולת יש בה התיירית (התראת) מיתה". וביאר רעק"א (מהדור"ק/קסד) "אף דאין הב"ד מחייבים אותו על שבולת שנייה, שכבר נתחייב על שבולת הראשונה. מ"מ הוי כמו חייבי מיתות שוגגים דפטורים".

ויתכן שהמהר"ל דיסקין שלא ציין ל'ירושלמי', מחלק בין הדלקת גדיש שהוא מעשה הדלקה אחד עם תוצאות רבות, לבין שני מעשים נפרדים, וצ"ב.

לסיכום: אין לחייב הנהג בנזק, (ע"פ 'חשוקי חמד' כתובות לא/ב, לה/א).

כי אשמרה שבת

הרה"ק רבי ישכר דב מבעלזא זיע"א

כ"ב מרחשוון תרפ"ז

הכפרי שעמד לפני הרה"ק רבי ישכר דב מבעלזא זיע"א, ניסה להצטדק וללמד זכות על עצמו, כנגד טענותיו של הרבי כלפיו, אולם לא עלתה בידו.

"יהודי נשאר יהודי בכל מקום ובכל זמן, וחלילה וחס לחלל את השבת בעד כל הון שבעולמו", שב הרבי וחזר באוזניו בקול נובך.

זה לא מכבר נכנע הכפרי המסכן ללחציו של הפריץ העריץ - בצלו מתגורר, ושלא בטובתו החל לצאת לשדה אף ביום השבת רח"ל, לעבוד עם שאר האיכרים בעיבוד אדמותיו של האדון. הדבר לא נעלם מעיניו של הרבי, והוא שלח להזמין אליו את הכפרי הנבער, להעמידו על חומרת מעשיו ולהזהירו שיחדל מכך.

"אבל רבי!" ניסה האיכר, "המשפחה והילדים... הפרנסה... מה יהא עליהם? הן הפריץ הודיע לי באופן נחרץ כי אם איעדר מעבודתי בשבת, אמצא עצמי מנושל מביתי ומכל אשר לי! וכדאי הוא אותו רשע להאמין לו בכך!..."

אולם הרה"ק באחת, "את השבת לא תחלל, ויהי מה!" -

"ובאשר לפריץ הרשע, הבה ואספר לך מעשה שהיה בזקני, הרה"ק רבי שלום מבלעז זיע"א, ואותו תלך ותספר לאדון מילה במילה. לבי אומר לי כי לאחר שישמע את המעשה, שוב לא יהיו להתעלם מאזהרתך!..."

אציל גדול ונכבד, כפי אחוזות ונכסים רבים, מתגורר היה במחוז לבוב העיר. יהודים רבים ישבו בכפרו ומצאו את פרנסתם מחכירת נכסיו של האציל, ביניהם מצויים היו כאלו שהאדון חיבבם וקירבם, והם היו לאנשי אמונו.

בן יחיד היה לו לאציל, שנולד לו לעת זקנותו, והוא היה משושל חייו ובבת עינו. כבן תפנוקים גידלו ברחבות ועשירות רבה, ולא חשך ממנו מאומה. טובי המורים נשכרו עבורו ללמדו חכמות ומדעים, וכל שעשועי תבל מצויים היו ברושותו, ניתנים לו מידי אביו אוהבו שהרעיק עליו כל טוב.

יום אחד אירע אסון. בן האדון קם בבוקרו של יום ויצא להשתובב בחצר כדרכו, וכאשר שב אחר שעה מועטת, הבחינו ההורים כי דעתו נשתבשה עליו... בדאגה רבה השכיבוהו במיטתו, חשבו שמה אף מקרה הוא ועוד מעט קט יתעורר כאחד האדם, אך ככל שנקפו השעות נוכחו לחרדתם כי מחלת נפש פגעה בבנם יקירם, וזה איבד את שפיותו.

גדולי הרופאים הוזעקו אל בית האדון, אך אלו נלאו למצוא מרפא לנפש הנער. האסון הכבד שניתן על ראש האציל עשהו שבר כלי, והוא התרוצץ בביתו כארי בסורג, אינו יודע את נפשו. מכל עבר החלו לצוץ רופאי פלאות ולוחשי לחשים למיניהם, הללו הובלו אחר כבוד אל חדרו של הנער, ניסו את כוחם

בקסמים ולחשים שונים ומשונים, אל הכל ללא הועיל. הנער יצא מדעתו והוריו איבדו את כל עולמם.

בערב של יום אחד, יצא האציל המדוכך עם אחוזת מרעיו לטייל במשעולי הגן, בניסיון להשיב מעט את רוחו העגומה עליו. בעודו מהלך בינות לשיחי הבשמים, הבחין מעבר לגדר בידידו משכבר הימים, יהודי מדרי כפרו החוכר את פונדק הדרכים המצוי בשערי העיירה. זיק הבלח בעיניו של פריץ, והוא מיהר לקרוא אליו את היהודי.

ישבו השניים על גבי אבן בצידי השביל,

והאדון השיח את ליבו המר באוזני ידידו החוכר. הוא גולל בפניו את כל סאת ייסוריו בעטיו של בנו מחמד עינו שיצא מדעתו, סיפר על הניסיונות העקרים וסכומי העתק שפיזר עד עתה בניסיון נושא למצוא מזור למחלת הילד, והתחנן בפני רעו שייתן בידו עצה טובה שיש בה כדי להועיל ולהצילו מן האסון שניתן על ראשו.

הוגיע היהודי את מוחו במחשבות אודות עצה מועילה עבור בן האדון, ולפתע אורו עיניו: "שמע נא את אשר איעצך" אמר בקול נוסך תקווה, "בעיירה

אז נדברו

פרקי חיים והליכות קודש מכ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה

המכסה אני מאברהם

לצדיקים עיניים צופיות לראות את מעשי בני אדם וקורותיהם, וכך רצון השי"ת, שידע הצדיק ויעורר רחמים. בפרשתנו 'וה' אמר, המכסה אני מאברהם אשר אני עושה?!', הן הצדיק סגורו של עולם קיים, מן הראוי לגלות לו כדי שישתדל בעבורם, אולי ימצא להם זכות.

כך היה אצל רועי ישראל מעולם, וכך ראינו אצל רבינו זיע"א, כיצד עיניו היו צופיות להשיג על צאן מרעיתו ולדרוש שלומם וטובתם. בעיניו הפקוחות היה צופה ומביט קדימה, ובשעת הצורך היה מסיט את מעטה ההסתרה, ומעט מסתר מדרגותיו מתגלות.

המעשה שלפנינו יש בו כדי ללמד על ראייתו הזכה של רבינו, ועל תפקידו של הרועה הנאמן לדאוג לצאנו ולקדם ברחמים את פני הרעה.

וכך מספר לנו ידידנו שיחי, מיקירי אנ"ש:

"יום אחד, כאשר הזדמנתי לבית מדרשו של רבינו זיע"א לתפילה בציבור, לחש לי הרבי לאחר התפילה כי אכנס אליו בהזדמנות הראשונה שתיקרה לפניי.

באותה תקופה התחלתי לעסוק בעבודה חדשה במסגרת אגודת שוחטים ומשגיחי כשרות, וזמני היה דחוק. בכל בוקר היה עלי להשכים באשמורת ולצאת לדרך ארוכה צפונה או דרומה, לאחד מבתי המטבחים בהם עבדתי. לפיכך לא נוצרה לי הזדמנות אנתה להיכנס את הקודש פנימה, וכך חלפו להם ימים אחדים, כאשר טרם התייצבתי לפני הרבי.

הלף שבוע, ושוב הזדמן לי להתפלל במנייניו של הרבי. כאשר אך הבחין בי, קרא לי רבינו על אתר, ושב וביקש ממני, כמעט בתחנונים, שלא לדחות את העניין ולהיכנס אליו בהקדם האפשרי. התנצלתי על שלא עשיתי כהוראתו עד עתה, ואמרתי: "גלוי וידוע לפני הרבי שאני ב"ה עסוק בעסקי הפרנסה, ומפאת קוצר הזמן לא איסתעיא מילתא". רבינו השיב לי בכל זאת הוא מבקשני לסור אליו בהקדם, כי עליו לשוחח עימי באורך.

באחד הימים הבאים קיבלתי פניה ממקום עבודתי, ונשאלתי אם אוכל לקבל על עצמי ליום המחר - נסיעה למשחטה בחדרה, לשם מילוי-מקום תחת עובד אחר אשר יאלץ להיעדר. נעניתי לבקשה, ובכך שיניתי את תוכניתי המקורית, על פיה אמור הייתי לנסוע דרומה לבית המטבחים שבבאר שבע. אולם לאחר שעות פנו אליי שוב, כשהפעם הוצע לי מנגד לשוב ולנסוע לבאר שבע כמתוכנן, עקב הצורך שנוצר במקום, כאשר אף השכר יהיה גבוה מהמתוכנן. התלבטתי מעט אם לקבל את ההצעה, ולבסוף דחיתיה, מאחר וכבר קיבלתי על עצמי מילוי מקום בחדרה, ולא אביתי לחזור בי מדיבורי.

באשמורת הבוקר של יום המחר יצאתי לדרכי צפונה, וכאשר אך דרכו רגלי בשערי המפעל, קידמני ידידי כשהוא נסער כולו, והוא גם לי בזעזוע: "עליך לברך ברכת הגומל!"... התברר כי אירעה תאונה קשה ל"ע בדרך בואכה באר שבע, כאשר רכבם של צוות המשגיחים התנגש בעוצמה, ושניים מהנוסעים נספו ל"ע.

לא ידעתי את נפשי מרוב תדהמה, ועוד באותו היום התייצבתי בפתח חדרו של רבינו זיע"א, לספר לו על הנס הגדול שאירע עמי.

אך שמע רבינו את הדברים יוצאים מפיו, והוא זינק ממקומו בסערה: "וכי לא ביקשתי ממך ברחמים שתיכנס אלי?!... השבת שלחינם אני קורא לך?!..."

"הרי בדיוק על כך רציתי לשוחח אתך. מזה זמן שאני רואה מידת הדין שמתוחה עליך, ורציתי לדבר עמך מעט דברי מוסר והתעוררות כדי להסיר שטן מלפניך. ואתה לא מצאת לך זמן לבוא!..."

ואל המשמש שנכח במקום, הפטיר רבינו מיניה וביה, בעודו מזועזע: "אתה מבין, בסוף עוד יאמרו שאינני משגיח על החסידים!..."

כזו הייתה ראייתו הזכה של רבינו, ומצודתו הפרושה על עדת מרעיתו.

בעלזא שוכן צדיק קדוש ואיש פלא, אשר בכוחו לרפא חולים באופן נפלא, למעלה מדרך הטבע. רבים וטובים נסעו אליו עם יקיריהם החולים - ושבו עם רפואה שלימה באמתחתם. עצתי לך נאמנה לקום ולנסוע יחד עם בנך אל הצדיק מבעלזא, אולי משם תצמח הישועה."

ניצוץ של אור נדלק בעיניו של האדון, וזה מיהר לצוות את משרתיו להכין מהרה צידה לדרך, כי למחר עם שחר יוצאים הם לדרך. החוכר נעתר לבקשת האדון, והביע את הסכמתו להצטרף אף הוא לנסיעה לבעלזא, להיות לו לפה לפני הצדיק, והמליץ טוב בעדו.

למראה המרכבה ההדורה שעצרה לפני ביתו של הצדיק בקול חריקה, הרימו חסידים אחדים גבה, והציצו לראות מיהו האורח העשיר שהופיע בחצר הצדיק. ראשון קפץ האציל עצמו מן המרכבה, ואחריו ירדו שני משרתיו, נושאים בזרועותיהם את בני יחידו, זה מימינו וזה משמאלו. החוכר היהודי הקדים להיכנס אל ביתו של הרבי, ושטח את פרטי המקרה בקצרה בפני המשמשים פקודש. אלו נכנסו אל הצדיק ליטול רשות, וכעבר רגעים אחדים ניתנה הרשות לאדון ולבני לווייתו להתייצב בפני הרבי.

הצדיק האזין לדברי האדון בשתיקה, ועם סיימו, הורה לו הרבי קצרות: "טנו מכאן אל ביתכם, ותחלפו בדרככם על פני הכפרים השוכנים על אם הדרך. כאשר תבואו אל הכפר השביעי במספר, היכנסו פנימה ותשאלו למעונו של הכומר המקומי... ותאמרו לו כי נשלחתם על ידי להעלות ארוכה לבנכם."

בפליאה רבה האזין האדון לדברי הצדיק, וכטרם פצה את פיו לשאול דבר-מה, האיץ בו ידידו החוכר והוציאו החוצה אל המרכבה, למחר ולקיים את דברי הרבי.

בהגיעם אל ביתו של הכומר, נכנס האדון פנימה יחד עם בנו, ומיד שטח את בקשתו לפניו: "רבים של היהודים שלחני אליך שתרפא את בני אשר לקה בנפשו."

כומר זה, שונא ישראל היה מהמובהקים שבדורו, וכאשר אך שמע את דברי האדון עלה דמו באפו, ובשצף קצף החל לחרף ולגדף בקול שאגה נוראית את כל היהודים כולם... פניו אדמו מכעס והוא רקע ברגליו בעוז, תוך השמעת צווחות אימונות, שהחרידו את כל הסביבה כולה.

מיהר האדון להימלט מן הבית, מאימת הכומר המשתולל כאחוז תוזות, ועם שובו אל המרכבה, נוכח בנס הגדול שאירע לנגד עיניו: מחלתו של בנו כמו דבקה בנפשו של הכומר - שהיה הולך וצווח ומטיח ראשו בקיר, ואילו בנו נהפך להיות כאחד האדם, כמו שהיה בטרם חלה - - -

עמד הכפרי בברכיים כושלות בטרקליו של הפריץ, וסיפר את הסיפור כולו בקול רועד, משתדל לא להחסיר אף פרט.

כאשר כילה לספר, הרים את עיניו לעבר האדון השרוע על כורסתו, והפתעתו הבחין כי פניו הקשוחות ומלאות הבוז החליפו צורה. הבעת הכנעה ניכרה מבין עיניו, ואולי אף פחד סמוי שכן שם...

את השתיקה המתוחה שבר לבסוף הפריץ, כשהוא פונה אל היהודי ואומר: "אני מכיר את הסיפור הזה... מכיר אותו היטב..."

אותו הנער לא היה אלא אבי! - - -
ומעתה, אני פוטר אותך מעבודה בשבת לצמימות, ובלבד שתלך ותספר לרביך כי אין לנו עוד שום דין ודברים בינינו...

הלכות מכירה בשבת

מכירה בשבת

- ה. כמו כן לא יאמר למוכר 'אשלם לך אחרי שבת' אלא יאמר לו 'אני אתן לך אחרי שבת' או יאמר בדרך רמז כגון 'כבר נסתדר אחרי שבת.
- ו. מותר להניח אצל המוכר חפץ בשביל משכון ובלבד שלא יאמר במפורש שהחפץ ניתן למשכון (רמ"א סי' ש"ז סעיף י"א).
- ז. מן הראוי שלא להזכיר כלל סכום כסף דהיינו שלא יאמר לו תן לי אגוזים בסכום של עשרה שקלים וכדומה (הכרעת המשנ"ב במחלוקת המחבר והרמ"א סי' שכ"ג ס"ק כ).
- ח. כמו כן מן הראוי שלא יאמר כלל כמות משקל או מדה כגון 'תן לי שני ק"ג תפוחים' וכדומה (שם).

הלואה בשבת

- ט. אסרו חז"ל ללוות בשבת משום חשש שמא יכתוב, כמו"כ אין פורעים הלואה בשבת משום החשש שמא ימחוק את החוב מפנקסו (רמ"א סי' ש"ז סעי' י"א).
- י. אמנם אם צריך אוכל ומשקה לצורך השבת התירו חז"ל לוות מחברו, וזאת בתנאי שלא יאמר לו לשון הלואה אלא בלשון שאלה - 'תשאל לי בבקשה שימורי אפרסק' וכדו' או שיאמר 'תן לי בבקשה מוצר פלוני' [משום שלשון הלואה נשמע לזמן מרובה וע"כ עלול לטעות ולכתוב לעצמו, משא"כ כשואמר 'תשאל לי' נשמע הדבר שמחזיר בהקדם האפשרי על כן לא חששו שישכח ויכתוב (שו"ע סי' ש"ז סעי' י"א ובמשנ"ב ס"ק מ"ב).
- יא. י"א שמוצר שרגילים להלוואות אותו רק לטווח קצר, כגון שקית חלב גבינה וכדו' מותר לבקש מוצר זה משכנו גם בלשון הלואה ואין צריך לשנות מדרכו (מ"א ס"ק שועה"ר סעי' כ) ויש חולקים בזה (משנ"ב ס"ק מ"ב ובביאה"ל ד"ה לזמן מרובה).

- א. אסרו חז"ל לקנות ולמוכר לשכור או להשכיר חפציו וכליו בשבת.
- ב. נחלקו הראשונים במקור וטעם איסור מקח וממכר בשבת, רש"י פירש (ביצה דף לז. ד"ה משום) שתקנה זו הינה בכלל תקנת ישעיה הנביא שלא להתעסק בשבת בדברים שאינם מכבוד השבת כפי שאמר לעם ישראל (ישעיה פרק נ"ח פסוק י"ג) "אם תשוב משבת רגליך עשות חפצייך ביום קדשי וקראת לשבת עונג לקדוש ה' מוכבד וכבדתו מעשות דרכיך ממצוא חפצך ודבר דבר" ודרשו חז"ל 'חפצך אסורים' שלא יתעסק בשבת בענייני מסחר ומקח, והרמב"ן כתב שהאיסור להתעסק במו"מ בשבת הינו מדאורייתא שבכלל מצוות התורה לשבות מכל ל"ט מלאכות נכלל לשבות מכל מלאכות חול, וכתב תלמידו הריטב"א (ר"ה לב:) על דברי רבו אלו 'וזו מרגלית שבידינו מרבינו הרמב"ן, והרמב"ם כתב (זמנים פרק כ"ג הלכה י"ב) שגזרו חז"ל על מו"מ בשבת שמא תוך כדי המשא ומתן יבוא לכתוב.
- ג. אף שאסור למכור ולקנות בשבת, מכל מקום התירו חכמים לקנות מצרכים לצורך שבת אם קנייה זו לא תיעשה בדרך מובהקת של מקח וממכר, לפיכך מי שמגלה בשבת שחסר לו מצרכים לצורך סעודת שבת, יכול לבקש משכנו או מבעל חנות סמוכה שימכור לו מצרכים אלו לפי הכללים שכדלהלן.
- ד. הבא לקנות בשבת צרכי שבת, לא ידבר אל המוכר בסגנון רגיל של מקח וממכר, לא יאמר 'מכור לי' מוצר פלוני וכן לא יזכיר לשון קניה כגון 'רצוני לקנות מוצר פלוני' אלא יאמר לו 'תן לי שני חלות או צנצנת דגים (שו"ע סי' שכ"ג ס"ד).

קהל עדת חסידי נדבורנה בארה"ק

כי תקדמונו ברכות טוב

ברכות נאמנות מעומק הלבבות משוגרות ברננות אל מוכבדנו איש החסד והמעש, מנקי הדעת, נפשו איוותה ויעש, מרבה להיטיב ביתר שאת, גומל חסדים טובים בכל עת, עומד לימין המוני משפחות אנ"ש בערבי חגים ובעתות משוש, פועל ללא לאות לרווחת בני קהילתנו בסבר פנים יפות

נזר העסקים

הרה"ח ר' אפרים מרדכי

פרנקל הי"ו

י"ד ארגון החסד

מס"ל

לכבוד השמחה השרויה במעונו בנישואי בתו הכלה תחיי, עב"ג החתן המופלג בשעטומי"צ

ברכותינו שזורות בחפץ לב וברוב הקורה, שייזכו לבנות בית נאמן בישראל מיוסד על אדני פז, עם דורות ישרים מבורכים לבניין עדי עד, וירוה מהם יחד עם בני ביתו רוב מעוננו ונחת דקדושה במידה טובה מרובה, כראוי לו על פי רוב פועלו ומעשיו הטובים להרבות שמחה וגילה בבתי אנשי שלומינו

מברכים בהערכה

קהל עדת חסידי נדבורנה

ביהמ"ד נדבורנה בעיה"ת אלעד בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ברכת מזל טוב נאמנה

למכובדנו הנעלה, נעים הליכות רב תבונות, מגדולי העסקנים ורוח החיים בקהילתנו ה'ק', הוא הגבר נושא בעול הנהלת בית מדרשו השכם והערב להגדיל תורה וחסידות

הרב דוד קובלסקי הי"ו

לרגל שמחת נישואי הבן החתן המופלג בתו"ש אברהם ברוך הי"ו עב"ג, בשעה טובה ומוצלחת, בסימן טוב ובמזל טוב

ברכותינו שלוחות מעומקא דלבא, יהי רצון שהזיווג יעלה יפה לקשר של קיימא ולבניין עדי עד עם דורות ישרים מבורכים, תורה וגדולה יתאחדו על שולחנם כל ימי חייהם, אך טוב וחסד ורחמים ושלוש ישכנו באוהליהם, שובע שמחות את פניהם לאורך ימים ושנים טובות

בידיעתו

חברי הקהילה באי וועדא"ל בית המדרש

מזל טוב

וגדיא יאה

ברכות נאמנות מעומק הלבבות משוגרות ברננות אל מוכבדנו איש החסד והמעש, מנקי הדעת, נפשו איוותה ויעש, מרבה להיטיב ביתר שאת, גומל חסדים טובים בכל עת, עומד לימין המוני משפחות אנ"ש בערבי חגים ובעתות משוש, פועל ללא לאות לרווחת בני קהילתנו בסבר פנים יפות

הרה"ח ר' אפרים מרדכי

פרנקל הי"ו

י"ד ארגון החסד

מס"ל

לכבוד השמחה השרויה במעונו בנישואי בתו הכלה תחיי, עב"ג החתן המופלג בשעטומי"צ

יהי רצון שייזכו לבנות בית נאמן בישראל בדרך התורה והחסידות, עם דורות ישרים מבורכים ושפע קודש, יזכה להרבות חיילים למפעלי החסד ולעזרת אחים כשאית לבו מתוך עושר וכבוד ורוב שמחה

בכבוד וביקר

יובא יתקאל / ארבעי פרישת /

בקהלת נדבורנה ביהמ"ד יתא"ל

מרכז מוסדות נדבורנה בארה"ק

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א | קרית נדבורנה בני ברק

אבד חסיד מן הארץ

בצער עמוק ובשברון לב מבכים רבנן ותלמידיהו, תלמידי מוסדותינו הקי' ובאי בית חיינו, את פטירתו של אחד מיחד שבחבורה, חסיד במעשיו ותמים בדרכיו, נקי נפיים ובר לבב, אוהב תורה ולומדיה ומתנהג בחסידות, עמד בנאמנות לימין מוסדותינו הקי', מקושר בכל מאודו לרבוה"ק מנדבורנה לדורותיהם, קיבל יסורים באהבה וצהלתו בפניו תמיד, זכה והעמיד דור ישרים מבורך בניו ובני בניו עוסקים בתורה ובמצוות

ראובן ולס

ז"ל

הרה"ח

ומביעים אנו את תנחומינו הכנים בפני בני המשפחה, בניו החשובים מיקירי אברכי אנ"ש

הרה"ח זכריה דוד הי"ו, הרה"ח יעקב הי"ו, הרה"ח אריה לייב הי"ו,

הרה"ח אברהם הי"ו, הרה"ח משה הי"ו, הרה"ח יוסף קדיש הי"ו,

הרה"ח חיים מרדכי הי"ו

ולאחיו החשוב מוותיקי החסידים הרה"ח אהרן הי"ו, וכל יוצאי חלציו

הרופא לשבורי לב יחשב לעצבותם ויעלה מזור ליגונם, ויהי רצון שבמהרה ינחמו בנחמת ציון וירושלים ובנחמת כל חברותיה, ולא ישמע עוד שוד ושבר בגבולם עד עולם

הנהלת המוסדות

ליכות נשמת

הרבנית הצדקנית מרת מלכה ע"ה

בת הרה"ק אשר ישעי'

מקאלבסוב זיע"א

א"ה כ"ק מרן אדמו"ר הזקן

רבי איתמר זצוקללה"ה

ליום היארצייט כ"ה חשוון תשכ"ח

לעילוי נשמת

הרה"ח משה חיים

בהרה"ח יהודה צבי ז"ל

נלב"ע י"ט חשוון תשמ"ז

נתנדב ע"י בנו - ידידינו הנכבד

הרה"ח שלמה ברנדווין הי"ו

זכות הפצת מעיינות החסידות

תעמוד לטובת הנשמה